

לעילוי נשמת
הר"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמת
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: חודש אלול

פרשת כי תצא

בס"ד | גליון מס' 497

מה חיפש הפרופסור הנודע מחוץ לדלת באישון ליל?

'כי תצא למלחמה...' (כ"א, י')

על הקשיים השונים, היה המבקש מביע את הסכום שלו הוא זקוק, והברון השתדל להיענות בחפץ לב.

לימים, פקעה סבלנותו של הברון לשמוע את כל הסיפורים הכאובים, והוא היה אומר למשחרים לפתחו בבדיחות: 'מה לכם עומדים בתור בדרך אליי שעה ארוכה, ואז נכנסים ומדברים באריכות? עצתי לכם כי תתחילו את ההרצאה בעומדכם בתור, וצלו את זמן ההמתנה כדי לספר את כל תלאותיכם לעצמכם בפרוטרוט, ובכניסתכם אליי - התמקדו רק בסכום המבוקש!'

אף כי בדוגמא האמורה יש שמץ של ציניות, שכן הברון אינו מכיר את המצוקה של המבקש אם הוא מספר עליה לעצמו בעודו עומד בתור, הרי שביחס לעמידה בתור אצל בורא עולם לבקש שנה טובה - זו דוגמא מאלפת. הרי יש לנו חודש שלם של המתנה, של היערכות, של הכנה. בחודש הזה בורא עולם מושיט לנו יד ומבקש שנתחיל לפרט את הקשיים שלנו, לומר למה אנו זקוקים, להתקרב אליו ולשפיע שהוא מעניק, ואז ביום ראש השנה לא יישאר אלא לחתום על הצ'ק...

אחים יקרים, כשיש זכות כזו בחודש הזה - אין היא רק זכות אלא גם ובעיקר חובה. באילו פנים נקדם את פני מלכו של עולם בראש השנה, אם הוא הושיט לנו יד במשך חודש שלם ולא הושיטנו יד בחזרה? כיצד נוכל לבוא אל המלך ולבקש, כאשר היה חודש שלם שבו הדלת היתה פתוחה ולא התאמצנו להיכנס? חובה שהיא זכות לנצל את החודש הזה, לנקוש על שערי שמים, להתקרב לבורא עולם, לזעוק בכל הכח, להתחנן למען השנה הבאה!

הבה נקבל על עצמנו קבלות טובות בחודש הזה, נוסף ככוונת התפילה, בשעות הלימוד, במעשי חסד, בשמירת הפה והעיניים. הבה נצדע בחודש הזה עוד צעד לכיוון בורא עולם, אבינו האוהב. הבה נוכיח שאנו חפצים באמת להתקרב אליו. ככל שנוצל את חודש ההכנה היטב, כך נגיע ליום המשפט ערוכים ומוכנים כראוי, ונזכה לצאת ממנו עם שלל רב לשנה הבאה - בבריאות, בנחת, בפרנסה טובה, באושר צרוף, ובהצלחה בכל מעשי ידינו!

ניתוח נשאף שהוחמץ...

מלון 'דיוויד אינטרקונטיננטל' המפואר השוכן על חוף הים של תל אביב הוא מרכז אירוח של אירועים וכנסים נחשבים של מומחים בעלי שם עולמי. בין היתר, לא אחת מארח המלון כנסים רפואיים יוקרתיים במיוחד, המכנסים אל חדריו ואולמותיו את טובי המוחות והכוחות בעולם הרפואה מכל רחבי תבל. כך גם ביום שבו התרחש סיפורנו, עת פרופסור נודע הגיע מטקסס שבארצות הברית להשתתף בימי עיון שנערכו במלון.

אולם רבות מחשבות בלביאש. התוכנית המקורית היתה קיום שלושה ימי עיון עשירים ומלאי תוכן, עד כדי כך שהפרופסור הנודע קבע לעצמו שבוע חופש מהעבודה על מנת לשהות בארץ ישראל כארבעה ימים, אולם בסוף היום הראשון החרידו אזעקות עולות ויורדות את תל אביב. האורחים נמלטו למרחבים מוגנים, והפחדנים שביניהם מיהרו מיד לשדה התעופה, לשוב לארץ מושבם. ימי העיון שהוכנו בהשקעה רבה התפרקו.

מצויים אנו בעיצומם של ימי חודש אלול, ערב ימי ההכרעה הגורליים של הבריאה כולה ככלל, ושל כל אדם ואדם בפני עצמו. בעוד מספר שבועות תכלה שנה וקללותיה, ושנה חדשה תפרוס עלינו את כנפיה. כל בר דעת מבין שאם היינו משערים את אשר יעבור עלינו בשנה החולפת, כנראה היינו מרעשים עולמות בתפילה ובתחנונים בחודש אלול הקודם. ועתה, שוב ניצבים אנו בחודש אלול, ערב ההכרעה של השנה הבאה...

כל באי עולם עוברים לפני הבורא ביום ראש השנה, והוא יושב על כס המשפט ומכריע גורלות, לחיים ולא למוות, לבריאות ולא למחלות, לשובע ולא לרזון. נתאר לעצמנו אדם העומד בפני משפט על חריגת בנייה או עבירת תנועה. הן כמה שבועות קודם לכן הוא לא ישן בלילה, שוכר את מיטב הסגורים, מתכונן ככל יכולתו - כדי לנמנע מעליו עונש חמור.

על אחת כמה וכמה בדיון אודות החיים עצמם, ובפרט כאשר ניתנה לנו פרוטקציה כזו אצל השופט, המעניק לנו זכות עילאית כמו חודש אלול, חודש של הכנה לקראת הרגעים המכריעים. אלו ימים שבהם השופט שבפניו נתייצב מציע לנו לעשות עמו היכרות מוקדמת, להביע בפניו את עמדתנו עוד טרם יפתח המשפט. לשפר את מצבנו בטרם נעמוד לדין.

קשה לתאר את גודל הזכות, ואת גודל החובה לנצלה. בדימוי לימינו, שווו בנפשכם אדם העומד לדין על עבירת תנועה או מיסוי, וכחודש לפני הדיון נוקש השופט בדלת ביתו ומציע לו לעשות כמה צעדים שיקלו עליו במשפט. דמיינו מצב שבו השופט בעצמו מתקשר לנאשם בשעת לילה מאוחרת, ומציג בפניו טקטיקות הגנה שלא חשב עליהן... זו המשמעות של חודש אלול, שבורא עולם קבע אותו כחודש שבו נוכל להתקרב אליו ביתר שאת ולהושיט יד לימינו הפתוחה כדי לזכות בשנה טובה.

במילים הפותחות את פרשת השבוע: 'כי תצא למלחמה על אויבך - ונתנו ה"א בידך', מגלה הרה"ק רבי אלימלך מגרודז'סק זי"ע בספרו 'אמרי אלימלך' משמעות מטלטלת, לפיה יש כאן המלצה חמה מבורא עולם, מותאמת לימי הקריאה בחודש זה. הנה כי כן, תיכף יבואו ימי הדין. כמה לא נכון, לא חכם ולא נבון להגיע אליהם מופתע ולא ערוך, נבוך ונטול הכנה. כשאדם מגיע למלחמה בלי התראה, בלי היערכות, למרבה הצער כולנו מכירים את התוצאות מקרוב...

התורה ממליצה לנו: 'כי תצא למלחמה על אויבך' - היערך מראש, צא והתייצב למלחמה. אל תחכה שהמלחמה תתפרץ עליך, אלא תצא ותקבל אותה בהיערכות מראש, בחודש שלם של הכנה לקראת המלחמה על שלום השנה הבאה. רק כאשר תצא מיוזמתך למלחמה, כאשר תכונן חודש שלם של היערכות והכנה, אז מובטח לך: 'ונתנו ה"א בידך ושבית שביו' - תזכה לנצח במלחמה את השטן המקטרג, ותצא עם שלל רב לשנה טובה ומבורכת.

הרה"ק רבי יואל מסאטמאר זי"ע נהג לספר שהברון רוטשילד הנודע נהג לנסוע בין ערים שונות ולקבל קהל. תור ארוך היה משתרך מאחורי דלתו, וכל אחד שנכנס היה מתאר באריכות את קשייו והתמודדותיו. רק לאחר הרצאה ארוכה ומעייפת

מצוה לפרסם! סגולה בדוקה לעורר רצון לקדושה, לטובל לעילוי נשמת

הרה"ח הקדוש רבי פתחיה סעלישער בן הר"ר יוסף יונה הי"ד רזנברג
מזקני חסידי בעלזא, נעקרה"ש בשנות הזעם - י"ג בסיון תש"ד

לעילוי נשמת

ר' שלמה פרץ ז"ל ב"ר מאיר הלוי גולדשטיט (אריאל)
ת.נ.צ.ב.ה.

הפרופסור הנודע, שכבר קבע לעצמו שבוע חופשה מהעבודה, לא ראה צורך למהר לשוב לארצו. מתוך שלא רצה להשתעמם, החליט לנצל את ההזדמנות כדי לבקר אצל עסקני רפואה וארגוני חסד העומדים עמו בקשר מעת לעת, ולהתרשם מקרוב מפעילותם. הוא קבע לעצמו לוח פגישות ארוך ומפורט ליום המחר, במהלכו ביקר בארגונים שונים.

באחת הפגישות הוא שוחח עם עסקן רפואי בכיר, אשר ידיו רב לו בהיכרות עם מומחים בעלי שם שתחום התמחותם ייחודי ובלעדי. בשיחה עלה שמו של ילד חמד כבן שמונה אשר מתמודד עם מחלת עיניים נדירה מאוד, שהעסקן המליץ למשפחתו המודאגת לפנות לפרופסור האורח. בתום מגעים ובירורים שונים שארכו זמן רב והצריכו משאבים עצומים, זומן הילד לניתוח אצל הפרופסור הנודע בטקסס, ומועד הניתוח נקבע לחצי שנה אחר כך.

עתה, בעת המפגש עם העסקן שתיווך בין המשפחה לפרופסור, שבה ועלתה מצוקתו של הילד. העסקן סיפר כמה המשפחה ממתנה ומצפה לניתוח, כמה הילד סובל בשל מצוקתו הקשה, ואף תיאר בפרוטרוט את הקשיים היומיומיים שחווה הילד, כשהוא נושא עיניים מייחלות - תרתי משמע - אל הניתוח הצפוי.

בתום המפגש, בהבזק של רגע הרהר הפרופסור כי למעשה הוא שווה בארץ עוד יומיים שבהם אין לו עיסוק מוגדר. הרי אין ספק שהמשפחה תשמח לחסוך את ההיטלטלות בדרך עד לטקסס, ובוודאי תשוש על קיצור פתאומי של חודשי ההמתנה לניתוח. מה עוד שאין לו ספק שכל מרכז רפואי נכבד ישמח לשרת פרופסור נודע ומפורסם כל כך, ולהעמיד לרשותו חדר ניתוח מתקדם. לפיכך, כמה נכון ובנון יהיה לנצל את ההזדמנות, ולזמן את הילד לניתוח באופן מידי!

הפרופסור פנה לכמה מעמיתיו, ובתום כמה שעות בירורים ומגעים הזמין חדר ניתוח בבית חולים באזור המרכז. לוח הזמנים של חדרי הניתוח תפוס מראש, אולם לכבוד הפרופסור הדגול העמיד בית החולים חדר ניתוח מודרני ומתקדם עם כל הצוות הדרוש - לשעה לאחר חצות הלילה. הפרופסור שמח על כך, מיהר לעדכן את העסקן מה פעל מאחורי הקלעים, והתקשר לבית המשפחה להודיעם כי הוא כאן והוא מוכן ומזומן לבצע את הניתוח...

השעה הייתה אחת עשרה בלילה, ואיש לא ענה לטלפון. רבע שעה ועוד רבע שעה חלפו, ואיש לא ענה. עתה חש הפרופסור אי נעימות מבית החולים שיצא מגדרו למענו, מה עוד שלבו כבר היה מלא תחושת שליחות עמוקה, לפיכך הזמין מונית ונסע לבית המשפחה בבני ברק!

בשעת חצות ליל ניצב לו פרופסור בעל שם עולמי, מומחה נודע, מחוץ לדלת פשוטה למדי בטבורו של בניין עמוס ידיים בבני ברק הצפופה. הוא נקש על הדלת, פעם ועוד פעם, עד שהיא נפתחה בבהלה. בפתח עמד ילד כבן שמונה - הוא הילד המצפה לניתוח. הפרופסור שאל אותו לשמו ואמר לו כי יישש לאביו ויאמר לו שהפרופסור המנתח, שאמור לטפל בילד בעוד כחצי שנה בטקסס, ניצב ממש כאן, והוא מוכן לנתח את הילד בעוד שעה!

הילד נענה ברצון, וכנס אל עומק הבית. עד מהרה הוא שב אל הדלת, והשיב שאביו כבר לבוש בבגדי השינה, בואכה חלומות פז, ואינו מבין במה מדובר. הפרופסור וידא שהוא נמצא בדלת הנכונה, ושב ואמר בנחרצות: 'אמור לאבין שלגבי הניתוח שנקבע לטקסס בעוד כחצי שנה - הרופא נמצא מחוץ לדלת, הוא כבר ארגן את כל הפרטים, רק תתלבשו ובואו!'

הילד שב ונכנס אל הבית פנימה, וכעבור מספר רגעים שב אל הדלת בלי תוצאות. 'אבא כבר רדום למחצה ואינו רוצה בכך', אמר הילד בקצרה וסגר את הדלת. הפרופסור ניצב מושפל מחוץ לדלת, תוך שהוא מהרהר: 'הן יצאתי מגדרי למען הילד. קבעתי לו חדר ניתוח, סידרתי את כל הפרטים ובאתי עד אליו לזמנו. לא רוצים? לא צריך!' ובפחי נפש שב לעבר המלון, תוך שהוא מודיע לבית החולים על ביטול התוכנית...

כעבור כמה ימים גשג העסקן הרפואי את האב. העסקן צהל לקראתו על הנס הפלאי שאירע - כאשר הפרופסור מיוזמתו סידר שהניתוח יתקיים בארץ כבר לפני כמה ימים, ורק ביקש לברר איך הילד מתאושש... האב לא הבין מה אותו עסקן שח, הן הניתוח יתקיים בעוד כחצי שנה בטקסס, עד שבתום שיחה ארוכה הבין האב מה הפסיד באותו לילה ולבו נשבר בקרבו. עתה, בלית ברירה, ייערך הניתוח בעוד חצי שנה, בטקסס הרחוקה, בעלות כספית גבוהה...

את הסיפור מספר הגה"צ אב"ד קראסנא שליט"א - המכיר את המשפחה מכלי ראשון, ונטל ממנו מסר חד לימינו אלה: הנה כי כן, חודש אלול נרמז בראשי תיבות 'אני לדודי ודודי לי', והרי 'קול דודי דופק פתחי לי' - בורא עולם קבע לנו מועד לניתוח המצב שלנו, למשפט שיכריע את גורלנו, והוא מקדים ונוקש על דלתי הלב שלנו חודש קודם, ומבקש שנצא אליו איך שאנחנו, עם בגדי הלילה ומצוקות האפילה האופפות אותנו, ונסגור את עניין הניתוח מבעוד מועד, בקלות יתר ובמחיר נמוך...

הבה ננצל הזדמנות כזו. בל נהיה כאותו אב שוטה שהעדיף לישון שנת לילה רגועה, והחמיץ הזדמנות פז להקל על בנו. הבה נקשיב לקול אבינו שבשמים הדופק על

ליבנו, ומבקש שנצל את חודש אלול כדי להתקרב אליו, כדי להקל על המשפט הצפוי, כדי שהוא יוכל להעניק לנו שפע ברכה בראש השנה. הבה נעשה את שלנו - בקבלה טובה, בחיזוק בתפילה, בהתעוררות בתשובה, בתוספת מצוות ומעשים טובים - ונזכה להקל על המשפט שלנו מבעוד מועד!

מי הזוכה בהלוואה?

שעת צהריים נעימה במכולת הקטנה של אהרן. בשעות האחרונות הגיעו כמה ספקים שהניחו סחורה והשאירו חשבוניות לתשלום, ואהרן נחרד לגלות שאין כסף בקופה. הוא ערך חישוב מהיר, וגילה כי בחודש האחרון היו כמה הוצאות חריגות בתפעול החנות הקטנה שלו, ועתה - אין לו כסף לשלם לספקי המוצרים. המשמעות ברורה: אם הוא לא ישלם - הם לא יספקו סחורה; אם אין סחורה - אין חנות; ואם אין חנות - אין פרנסה...

בצר לו, הגיף אהרון את תריסי החנות ועשה את דרכו לאחד מנכבדי השכונה, אדם אמיד וטוב לב. אין לו ברירה, הוא יקיש בדלתו, ישיח את אשר על לבו, ויבקש הלוואה גדולה בפרסית תשלומים נוחה. זו הדרך היחידה להמשיך להחזיק את החנות, אין ברירה אחרת!

הוא הגיע אל הווילה היפהפיה של האיש ונכנס בשערי הגינה המטופחת. עלה במדרגות הנאות ונקש על הדלת. אחד מבני הבית פתח, ואמר כי אבא עסוק כעת ולא יוכל לשוחח עמו עכשיו. אהרן היה חייב את העזרה הזו, אז הוא החליט להמתין. כעבור כשעה הוא נקש שוב על הדלת, ושוב קיבל את אותה התשובה. גם עכשיו לא היה לו הרבה מה לעשות, זולת להמשיך להמתין בגינה שבמבוא הבית, כשהוא מסתובב בה בעצבנות ניכרת...

עוד שעה חלפה והוא נקש שוב, ושוב - אותה התשובה הותירה אותו מחוץ לדלת, ממתין בחוסר סבלנות. עברו כמה שעות ארוכות, ורק לקראת ערב ניאות האיש העשיר לקבלו לשיחה קצרה. אהרן סיפר על ההוצאות החריגות שהיו לו, הסביר כי החנות רווחית אולם נקלעה לקשיי תזרים, והמארח נענה ברצון והעניק לו הלוואה הגונה, בפרסית תשלומים נוחה במיוחד, ללא ריבית!

עתה יצאו שניהם מהבית לתפילת מנחה. אהרן התלווה אל מיטיבו לבית הכנסת והודה לו בחום ובהערכה. הם הגיעו לבית הכנסת, ובשערי נצפה יהודי יקר, גם הוא מתושבי השכונה. הוא קידם את פני הגביר בשלום ופנה אליו בבקשת הלוואה... 'זה עתה נתתי לאהרן את כל מה שיכולתי...' - הפטיר הגביר והמשיך בדרכו לתפילה, מסרב לבקשה הנרגשת.

האיש לא התייחס, והמתין לגביר גם בצאתו. 'אדרבה!' פנה אל הגביר ושאל, 'אם אהרן קיבל הלוואה, למה אני לא? הרי לבטח ביקש סכום נכבד, ואילו אני זקוק לסכום קטן. למה דמו סמוק מדמיי?! מדוע אהרן קיבל הלוואה ברצון, ואני נותר בלי מענה?!'

חיין הגביר והשיב: 'וכי אינך מביין? הלא ישבתי בבית וראיתי את אהרן מתהלך בחצרי כסהרורי, לחוץ ומתוח. כל השעות שבהן המתין - ראיתי מהחלון עד כמה הוא זקוק לעזרתי, מייחל להלוואה הנכספת. לפיכך, בבואו אלי לא יכולתי להשיב את פניו ריקם... לא כן אתה - הרי במקרה הזדמנתי לפניך במבואת בית הכנסת, וניצלת את ההזדמנות לבקש הלוואה. כנראה היא אינה קריטית כל כך עבורך, ואין לי סיבה מיוחדת להתאמץ למענך...'

את הסיפור האמור מביא המגיד מדובנא זצ"ל כמשל למצבו של היהודי בחודש אלול. יכול יהודי 'להזדמן' לראש השנה, לפגוש את עצמו ביום בהיר בבית הכנסת, מתחנן 'אם כבני רחמנו כרחם אב על בני'. במקרה לוח השנה מורה על א' בתשרי, והרי זה היום שבו ניתן לבקש על כל השנה, אז הוא מנצל את ההזדמנות... אדם כזה אינו יכול לצפות לגילויי רחמים עצומים משמי מעל, שכן לא הוכיח שמילוי בקשותיו קריטי ונחוץ עבורו. הוא בסך הכל 'הזדמן' לאירוע של ראש השנה...

הבה נהיה יהודי חכם, שעומד בגינת בית המלך חודש מראש, מתוח ונערך. הוא מביין שבקשתו בפני מלכו של עולם קריטית לחייו, ומתכוון לכך בכובד ראש. בורא עולם מציץ מן החרכים, ורואה מי ממחלי פניו בראש השנה עשה הכל כדי להתקרב אליו ולהגיע משאלתו בפניו, ומי 'תפס' אותו במבואת בית הכנסת...

אחים יקרים! יש לנו פחות מחודש להתייצב בחצר בית המלך, להיערך כראוי, להביע עד כמה קריטי עבורנו להתברך בשנה טובה. בל ניקלע לראש השנה במקרה. הבה נכונן ליבנו ונפשנו בטרם נבוא ונתייצב להביע משאלות ליבנו. הבה ננצל את החודש הקרוב להתקרב לבורא עולם, להתפלל מעומק הלב, להתחזק במצוות ובמעשים טובים - למען יראה המלך שאנו רוצים באמת לזכות שימלא את בקשותינו לטובה, ואז נזכה שירעיף עלינו שנה טובה ומאושרת!

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשרא) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס